

Els temps estan canviant

La història ens envia senyals per fer-nos adonar que no anem bé i esperonar-nos a canviar les formes com organitzem la producció, el consum, l'economia, la política... En el que portem de segle, sembla que aquests senyals s'hagin fet més freqüents i intensos fins a arribar-se a encadenar. La crisi que es va iniciar l'any 2008 va suposar l'explosió de la bombolla financera, el sistema econòmic mundial va estar a prop del col·lapse i va servir d'excusa perfecta per posar en marxa polítiques d'austeritat que van condemnar a l'atur milions de persones, mentre es destinaven milions d'euros per rescatar la banca. Dotze anys més tard, es produeix la crisi de la covid: un simple virus col·lapsa totalment els serveis sanitaris arreu del món, causa milions de víctimes i agreuja la crisi social que s'arrossegava des de la dècada anterior. I ara la guerra d'Ucraïna ens porta imatges que pensàvem que formaven part d'un passat superat, alhora que accelera la crisi energètica i posa la inflació pels núvols. I tot això amb el teló de fons d'una crisi climàtica.

Ciudadans i governants d'arreu del món sembla que estiguem paralyzats, immòbils en un present que intenten apedaçar com bonament podem, individualment i col·lectivament, però sense acabar-nos d'adonar de la profunditat dels canvis que calen. Actuem com si el repte del futur fos massa ardu per a les nostres forces. Les nostres paraules i els nostres conceptes per analitzar el que està passant sembla que hagin envellit i no ens atrevim a elaborar noves formes de pensar en el futur. Les grans paraules (democràcia, llibertat, justícia...) s'han liquat o banalitzat i ha desaparegut la consciència històrica i el sentit crític. Tenim l'oportunitat, i la responsabilitat, de reactivar els vells valors republicans del bé públic, la igualtat i la llibertat. Si alguna cosa ha tingut de positiu les crisis del segle XXI, ha estat reduir al no res el relat individualista propi de la ideologia neoliberal. Més que mai, sabem que per sortir-nos-en hem d'apostar per la cooperació. Davant la constatació de la fragilitat de l'espècie humana, no hi ha cap altra sortida que aprendre a conviure i cooperar per construir una nova relació amb la natura. És un moment fràgil, perquè estem parint una nova època de forma abrupta i inesperada. Però també és un moment prenyat d'oportunitats.